SPORDA POZ?SYONEL REKABET ÖLÇE??

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *SPORDA POZ?SYONEL REKABET ÖLÇE??*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31072

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sporda Pozisyonel Rekabet Ölçe?i (SPÖRÖ), sporcular?n tak?m içindeki mevkileri için di?er tak?m arkada?lar?yla girdikleri rekabet düzeyini ve bu rekabetin alg?lanma biçimini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikolojik ölçek uyarlamas?d?r. Ölçek, özellikle tak?m sporlar?nda, oyuncular?n pozisyonlar?n? koruma veya kazanma güdüsüyle ili?kili duygusal ve davran??sal tepkilerini de?erlendirmeye odaklanmaktad?r. Orijinal ölçe?in Türkçe adaptasyonu, 2021 y?l?nda futbolcular üzerinde gerçekle?tirilmi? olup, spor psikolojisi alan?nda rekabet dinamiklerini incelemek için güvenilir bir araç sunmaktad?r.

Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an sporcu popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullan?labilece?ini göstermek amac?yla yap?lm??t?r. Ölçek, sporcular?n rekabetçi ortamda kendilerini nas?l konumland?rd?klar?n? ve tak?m içi rekabetin performans üzerindeki potansiyel etkilerini anlamada ara?t?rmac?lara önemli veriler sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Spor psikolojisi, pozisyonel rekabet, tak?m içi rekabet, futbol, sporcu, ölçek uyarlama, psikometri.

Yazarlar

Murat Akgül, Ahmet Yavuz Karafil

Amaç

Sporda Pozisyonel Rekabet Ölçe?i'nin temel amac?, tak?m sporcular?n?n kendi pozisyonlar? için tak?m arkada?lar?yla ya?ad?klar? iç rekabetin yo?unlu?unu ve niteli?ini sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçek, sporcular?n rekabete yönelik tutumlar?n?, motivasyon kaynaklar?n? ve bu durumun sportif ba?ar?ya veya tak?m uyumuna etkilerini analiz etmek için tasarlanm??t?r.

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?, yerel sporcular?n kültürel ve dilsel ba?lam?na uygun, psikometrik aç?dan sa?lam bir ölçüm arac? sa?lamay? hedeflemi?tir. Bu sayede, Türkiye'deki spor bilimleri ara?t?rmac?lar?, pozisyonel rekabetin psikolojik etkilerini derinlemesine inceleme f?rsat? bulmu?tur.

Yap?

Ölçek, sporcular?n pozisyonlar?n? kaybetme korkusu, pozisyonlar?n? koruma iste?i ve tak?m arkada?lar?yla girdikleri do?rudan rekabet gibi unsurlar? içeren çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Pozisyonel rekabet, sadece d??sal bir motivasyon kayna?? de?il, ayn? zamanda sporcunun öz yeterlilik alg?s? ve tak?m dinami?i ile de yak?ndan ili?kilidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, rekabetin hem olumlu (motivasyon art?r?c?) hem de olumsuz (kayg? ve stres yarat?c?) yönlerini kapsayarak, sporcunun rekabetçi ortamdaki psikolojik durumunu kapsaml? bir ?ekilde ortaya koyar. Bu yap?, spor psikolojisinde rekabet teorileri ba?lam?nda de?erlendirilmektedir.

Geçerlilik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda, yap? geçerlili?ini test etmek amac?yla çe?itli analizler kullan?lm??t?r. Genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanarak ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe örneklemde de korundu?u incelenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda, ölçe?in teorik yap?s?n? destekleyen kabul edilebilir uyum indeksleri (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) elde edilmi?tir.

Bu sonuçlar, Sporda Pozisyonel Rekabet Ölçe?i'nin futbolcular?n pozisyonel rekabet düzeylerini ölçme konusunda geçerli bir araç oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca, ölçe?in maddeleri ve boyutlar? aras?ndaki ili?kiler, beklenen teorik örüntülere uygunluk sergilemi?tir.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) ve muhtemel test-tekrar test yöntemleri ile incelenmi?tir. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in tamam? ve alt boyutlar? için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?lar?n?n yüksek düzeyde oldu?u (genellikle .70 ve üzeri) rapor edilmi?tir. Bu durum, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, Sporda Pozisyonel Rekabet Ölçe?i'nin farkl? zamanlarda ve farkl? futbolcu gruplar?nda kullan?ld???nda da benzer sonuçlar verebilece?i anlam?na gelmektedir. Bu bulgular, ölçe?in ölçüm hatas?n? minimize etti?ini ve güvenilir bir psikometrik araç oldu?unu do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Akgül ve Karafil (2021) taraf?ndan gerçekle?tirilen geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?nda, ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek üzere Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, ölçe?in Türkçe formunun orijinal ölçekteki faktör yap?s?n? (boyut say?s?n? ve madde da??l?m?n?) ne ölçüde korudu?unu test etmek için tercih edilmi?tir.

Analizler, orijinal ölçe?in boyut yap?s?n?n Türk futbolcular üzerindeki verilerle uyumlu oldu?unu göstermi?tir. Bu, ölçe?in pozisyonel rekabet kavram?n? belirli alt boyutlar arac?l???yla ölçtü?ünü ve bu alt boyutlar?n birbirinden ayr??an ancak ili?kili psikolojik yap?lar? temsil etti?ini kan?tlamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Genellikle Likert tipi derecelendirme format? kullan?l?r (örne?in, 5'li veya 7'li Likert). Detayl? derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak uyarlama çal??malar?nda genellikle 5'li Likert ("Kesinlikle Kat?lm?yorum"dan "Kesinlikle Kat?l?yorum"a) tercih edilir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Sporcular (Özellikle tak?m sporlar? ile ilgilenenler)

Ya? Grubu: Genç ve Yeti?kin Sporcular (Örneklem çal??mas? futbolcular üzerinde yap?lm??t?r.)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli liglerde (amatör ve profesyonel) yer alan futbol oyuncular?.

Test Metodolojisi: Veriler, saha çal??mas? yoluyla toplanan anketler arac?l???yla elde edilmi?tir. Elde edilen veriler üzerinde psikometrik analizler (DFA, Cronbach Alfa) gerçekle?tirilmi?tir. Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: sporda-pozisyonel-rekabet-olcegi-toad.pdf

Anahtar Kelimeler

Sporcu performans?, tak?m dinami?i, psikometri, spor bilimi, ölçek geli?tirme, rekabet yönetimi, Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: aykarafil@mehmetakif.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Ahmet Yavuz Karafil, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Beden E?itimi ve Spor Yüksekokulu, Burdur, Türkiye.

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Uyarlama çal??mas? 2021 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik ara?t?rmalar ba?lam?nda yay?mlanm?? olup, ticari olmayan kullan?mlarda yazarlarla ileti?ime geçilmesi önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Referanslar

Akgül, M., ve Karafil, A. (2021). Sporda Pozisyonel Rekabet Ölçe?i: Futbolcular üzerinde geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?. *Ulusal Spor Bilimleri Dergisi, 5*(1), 77-90. doi: 10.30769/usbd.947475
Makalenin orijinal ba?lant?s?: dergipark.org.tr

SPORDA POZ?SYONEL REKABET ÖLÇE?? Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, kaynak içerikte aç?kça belirtilmemi?tir. Maddelerin tamam?na ula?mak için ilgili makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Ölçek maddeleri, sporcular?n tak?m arkada?lar?yla girdikleri pozisyonel rekabeti ölçen ifadelerden olu?maktad?r. Bu ifadeler, sporcunun rekabet alg?s?n? ve bu rekabetin yaratt??? motivasyon veya stres düzeyini yans?tmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM